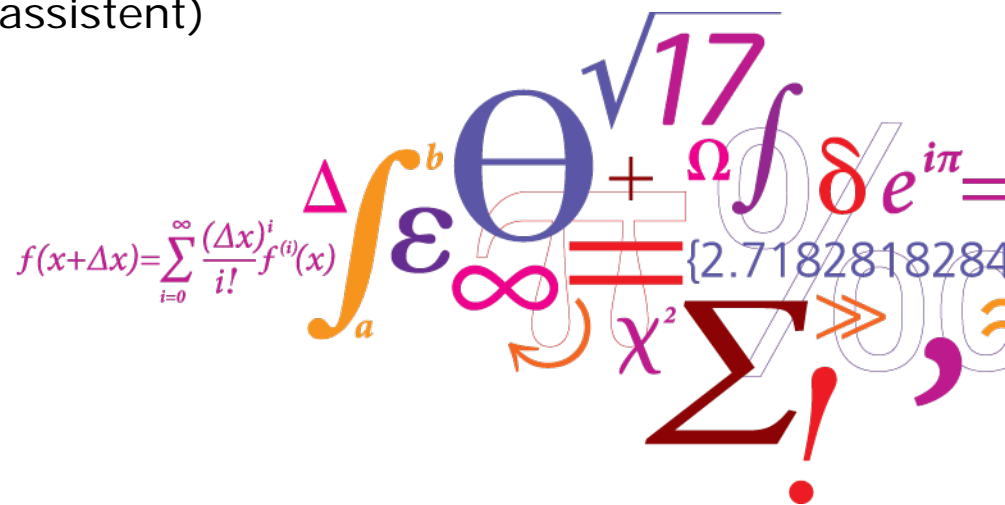

Hvad gør trafikanter vrede? Analyse af situationer med vejvrede og forskelle mellem trafikanttyper

Ragnhild Holgaard (videnskabelig assistent)

Mette Møller (seniorforsker)

Sonja Haustein (seniorforsker)

Vejvrede

- Der er fortsat mange trafikulykker (Vejdirektoratet)
- Forskning tyder på, at vejvrede leder til en øget ulykkesrisiko (Wickens et al, 2016)
- Der er sket en stigning i forekomsten af visse typer af vejvrede i Danmark fra 2005-2016 (Møller & Haustein, 2018), fx:

Situation	Involvement (%)			Change from 2005 to 2016	Change from 2008 to 2016
	2005	2008	2016	Chi ² test; <i>p</i>	Chi ² test; <i>p</i>
I was yelled at by other road users	16.4	13	22.7	< .001*	< .001*

Fra Møller & Haustein (2018). Gengivet med tilladelse fra forfatterne.

Tidligere forskning

Der findes allerede en del forskning om vejvrede, men det meste fokuserer på vrede bilister, fx:

- Wickens et al. (2016) om sammenhængen mellem vrede bilister og forøget ulykkesrisiko
- Kaiser et al. (2016) om aggressiv adfærd blandt østrigske bilister
- Li et al. (2014) om vrede bilister i Kina

Formål

- At opnå større viden om hvilke situationer, der udløser vejvrede
- At opnå viden om, hvorvidt der er forskel på, hvilken adfærd hos henholdsvis bilister, cyklister og fodgængere, som udløser vrede hos andre trafikanter

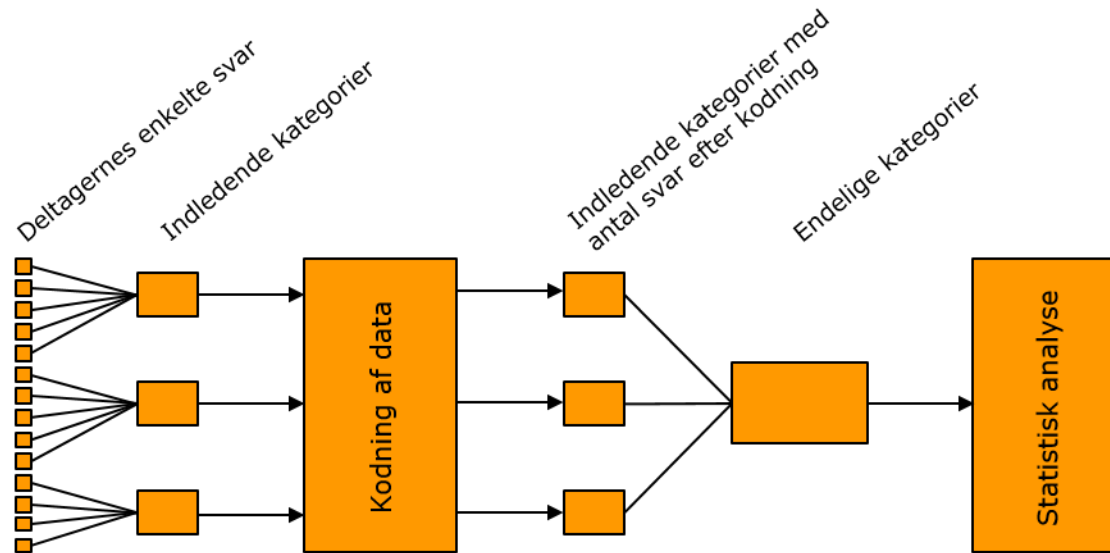

Dataindsamling

- Data indsamlet af Epinion i 2016
- 2000 personer har svaret på undersøgelsen via et onlinepanel
- Tre åbne spørgsmål; *"Hvilken adfærd hos bilister/cyklister/fodgængere gør dig mest vred eller rasende?"*
- Demografiske oplysninger
 - køn
 - alder
 - bopælskommune
 - transportform
 - score på DAX/CAX

Dataanalyse

Resultater

Bilistadfærd, N = 2262		Cyklistadfærd, N = 2198		Fodgængeradfærd, N = 1332	
Kategori	%	Kategori	%	Kategori	%
Kører for tæt bagved/trækker for tæt ind/ud	25,2%	Manglende hensyn til andre trafikanter	23,2%	Uopmærksomhed/manglende orientering	44,8%
Manglende hensyn til andre trafikanter	21,4%	Uopmærksomhed/manglende orientering	20,9%	Går over for rødt	24,1%
Uforsvarlig/hasarderet kørsel	16,6%	Cykler et sted, hvor man ikke må cykle (fx gågade/fodgængerfelt)	15,3%	Manglende hensyn til andre trafikanter	12,6%
Uopmærksom/manglende orientering	15,3%	Overtræder færdselsloven	14,9%	Forkert placering (fx går på cykelstien)	7,5%
Kører for hurtigt	13,9%	Manglende tegngivning	13,2%	Går ud foran andre	5,8%

Resultater - bilistadfærd

Kategori, bilistadfærd	Signifikant oftere nævnt af:
Kører for tæt bagved/trækker for tæt ind/ud	Multimodal (26,8%) vs. cyklister (11,1%) Bilister (31,7%) vs. cyklister (11,1%).
Hensynsløs kørsel	CAX aggr. høj (27,4%) vs. CAX aggr. lav (17,6%)
Uforsvarlig/hasarderet kørsel	Kvinder (19,9%) vs. mænd (12,6%)
Uopmærksom/manglende orientering	18-35år (20,6%) vs. 56-75år (10,7%) CAX aggr. høj (20,4%) vs. CAX aggr. lav (12,3%).
Kører for hurtigt	Kvinder (17%) vs. mænd (10,2%)
Holder ikke til højre	Mænd (11,2%) vs. kvinder (4%) Multimodal (8,7%) vs. cyklister (0,6%).
Kører over for rødt	Cyklister (14%) vs. multimodal (5,1%).
Kører/starter for langsomt	DAX aggr. høj (12,1%) vs. DAX aggr. lav (4,7%) Bilister (11%) vs. cyklister (1,2%).
Manglende markering	18-35år (10,3%) vs. 56-75år (3,5%)

Resultater - cyklistadfærd

Kategori, cyklistadfærd	Signifikant oftere nævnt af:
Uopmærksomhed/ manglende orientering	Kvinder (24,5%) vs. mænd (16,4%) 18-35år (30,4%) vs. 56-75år (16,2%).
Kører over for rødt	København/Frederiksberg (24,3%) vs. resten af landet (11,5%).
Problemer i forbindelse med overhaling	Kvinder (8,8%) vs. mænd (3,9%) Multimodal (6,7%) vs. bilister (0,8%) Cyklister (15,5%) vs. bilister (0,8%) Cyklister (15,5%) vs. multimodal (6,7%).
Kører i den forkerte side af vejen	DAX aggr. lav (7,7%) vs. DAX aggr. høj (2,7%).

Resultater - fodgængeradfærd

Kategori, fodgængeradfærd	Signifikant oftere nævnt af:
Uopmærksomhed/ manglende orientering	Kvinder (49,6%) vs. mænd (38,1%).
Forkert placering (fx går på cykelstien)	Cyklister (16,9%) vs. multimodal (6,2%).

Diskussion

- Huemer, Oehl, & Brandenburg (2018) finder, at cyklister bliver vrede over adfærd, som går ud over dem selv
- Mollenkopf & Flaschenträger (2001) finder, at bilisters og cyklisters hensynsløse kørsel er et af de største trafikproblemer for ældre
- Parker et al. (2002) finder, at mænd bliver mere vrede end kvinder over trafikanter, som forhindrer fremdrift i trafikken
- Møller & Haustein (2017) finder, at ældre mennesker udtrykker mindre vrede og udviser mere konstruktiv håndtering af deres vrede

Konklusion

- Generelt set bliver trafikanter mest vrede over hensynsløs og uopmærksom adfærd
- Trafikanter bliver vrede over adfærd, som går ud over dem selv
- Der er forskel på, hvad man bliver vred over, alt efter ens køn, alder og bopælskommune

Tak for jeres opmærksomhed!

Litteratur:

- Huemer, A. K., Oehl, M., & Brandenburg, S. (2018). Influences on anger in German urban cyclists. *Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behaviour*, 58, 969-979.
- Kaiser, S., Furian, G., & Schlembach, C. (2016). Aggressive behaviour in road traffic – findings from Austria. *Transportation Research Procedia*, 14, 4384-4392.
- Li, F., Yao, X., Jiang, L., & Li, Y. (2014). Driving anger in China: psychometric properties of the driving anger scale (DAS) and its relationship with aggressive driving. *Personality and Individual Differences*, 68, 130-135.
- Mollenkopf, H., & Flaschenträger, P. (2001). Erhaltung von Mobilität im Alter. *Schriftenreihe des Bundesministeriums für Familie, Senioren, Frauen und Jugend. Band, 197*. Stuttgart: Kohlhammer.
- Møller, M. & Haustein, S. (2017). Anger expression among Danish cyclists and drivers: a comparison based on mode specific anger expression inventories. *Accident Analysis & Prevention*, 108, 354-360.
- Møller, M., & Haustein, S. (2018). Road anger expression – changes over time and attributed reasons. *Accident Analysis and Prevention*, 119, 29-36.
- Parker, D., Lajunen, T. & Summala, H. (2002). Anger and aggression among drivers in three European countries. *Accident Analysis and Prevention*, 34, 229-235.
- Wickens, C. M., Mann, R. E., Lalomiteanu, A. R., & Stoduto, G. (2016). Do driver anger and aggression contribute to the odds of a crash? A population-level analysis. *Transportation Research Part F*, 42, 389-399.

Særlig tak til Trygfonden for bevillingen til projektet og til Rådet for Sikker Trafik for godt samarbejde.